

Deze flyer bespreekt twee incidenten met leerlingmonteurs. Zij gaan met de beste bedoelingen aan het werk met elektrotechnische werkzaamheden. Ze worden niet goed begeleid en onderschatten (hierdoor) de risico's van het werk.

1: Kortsluiting in netstation

Wat is er gebeurd?

Een leerlingmonteur (hierna: leerling) gaat samen met zijn werkbegeleider naar een netstation voor voorbereidende werkzaamheden. De werkbegeleider geeft de leerling de opdracht om buiten de gevarenzone een deurschakelaar aan het kozijn van het station te monteren. Hij zegt hierbij "als je vragen hebt, hoor ik het wel" en loopt vervolgens naar zijn bus. Na een tijdje hoort de werkbegeleider een knal. Hij rent naar de leerling en constateert dat deze kortsluiting heeft veroorzaakt. De leerling loopt geen letsel op, maar is wel hevig geschrokken.

Hoe kon dit gebeuren?

Dit incident vond aan het einde van de middag plaats. De werkbegeleider besloot om alvast een klus voor morgen voor te bereiden. Hij ging ervan uit dat de leerling zich aan de afspraak zou houden en vond het niet nodig om toezicht te blijven houden. Vanaf de bus had hij de leerling niet meer in het zicht. Toen de leerling klaar was met de installatie van de deurschakelaar, besloot hij om alvast oude bedrading te verwijderen. Door te hard aan de bedrading te trekken ontstond kortsluiting op een onder spanning staand laagspanningsrek.

2: Verwijderen huisaansluitkasten

Wat is er gebeurd?

Twee ervaren monteurs moeten huisaansluitkasten verwijderen. Vlak voor ze vertrekken wordt aan ze gevraagd om een leerling van 17 jaar mee te nemen. Met tegenzin stemmen ze hiermee in. Op locatie gaan de monteurs aan de slag.

De leerling kijkt op afstand toe hoe de monteurs aan het werk gaan. Na een tijdje besluit hij zichzelf nuttig te maken. Hij pakt een kniptang en loopt naar een aansluitkast aan het einde van een gang. Hier knipt hij een voedende kabel. De kabel staat onder spanning en er ontstaat kortsluiting met een vlamboog. De leerling loopt brandwonden op.

Hoe kon dit gebeuren?

De ervaren monteurs hadden een hoop werk te doen en kregen de leerling tegen hun zin in toebedeeld. Er waren vooraf geen afspraken over gemaakt. Het was hierdoor niet duidelijk wie de formele werkbegeleider was en wat hun verantwoording was.

De leerling verveelde zich en wou graag helpen. Hij besloot daarom om, zonder overleg met de ervaren

monteurs, een aansluitkast onder spanning te verwijderen. Hij werkte hierbij buiten het zicht van zijn collega's.

Foto: verbrande meterkast na incident

Aandachtspunten en maatregelen

Leerlingen zijn zich vaak onvoldoende bewust van de risico's van elektrotechnische werkzaamheden. Regelgeving schrijft daarom voor dat medewerkers in opleiding alleen activiteiten mogen uitvoeren wanneer er aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. In de BEI regelgeving is o.a. vastgelegd dat:

- Een werkbegeleider verantwoordelijk is voor alles wat een leerling doet.
- De leerling onder toezicht staat van de werkbegeleider voor werkzaamheden die hij niet zelfstandig mag uitvoeren. Voor jeugdigen, werknemers jonger dan 18 jaar, geldt dat zij altijd onder toezicht moeten werken.
- Een leidinggevende vooraf afspraken over de begeleiding van jeugdige leerlingen moet vastleggen in een document. Hierin staat helder wie een leerlingmonteur begeleidt en wat voor werk wel en niet mag worden uitgevoerd.

Bij de besproken incidenten is het toezicht op de leerlingen onvoldoende gebleken. Bij het tweede incident zijn daarnaast geen afspraken over de begeleiding vastgelegd.

Reflectie- en discussievragen

- Heb jij wel eens een incident met een leerlingmonteur meegemaakt?
- Worden in jouw organisatie afspraken over werkbegeleiding goed vastgelegd?
- Wat vind jij de belangrijkste leerpunten van de besproken incidenten?

Relevant artikel BEI BLS: §3.4 'Aanwijzingen tijdens opleiding' en §3.5 'Jeugdige werknemers'

Vragen over deze flyer of incidenten die plaatsvinden bij het werken aan elektriciteitsnetten? Mail: werkgroep@incidenten.net.